

KARTA KURSU
(realizowanego w module obowiązkowym)

Nazwa	Emisja i higiena głosu
Nazwa w j. ang.	Emission and hygiene of the voice

Kod		Punktacja ECTS*	1
-----	--	-----------------	---

Koordynator	Dr Anna Mróz	Zespół dydaktyczny dr Anna Mróz dr Iwona Ocetkiewicz
-------------	--------------	--

Opis kursu (cele kształcenia)

Poszerzenie zakresu wiedzy na temat procesu mówienia, zasad poprawnej emisji głosu oraz estetycznej i skutecznej komunikacji werbalnej.
Dostarczenie - w oparciu o efekty uczenia się - wiedzy związanej ze znajomością zasad fonacji i artykulacji w mowie
Zapoznanie studentów z techniką oddechu dolno – żebrowo – przeponowego oraz impostacją głosu
Poszerzenie wiedzy na temat warunków prawidłowej higieny głosu, jej zasad i zagrożeń

Warunki wstępne

Wiedza	Brak wymagań
Umiejętności	Brak zaburzeń mowy oraz zmian o charakterze logopedycznym, patologicznym (chorobowym) w obrębie aparatu mowy
Kursy	Brak wymagań

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	<p>W01 – Ma poszerzoną wiedzę z zakresu prawidłowej emisji głosu oraz kultury żywego słowa</p> <p>W02 –Zna i stosuje zasady fonacyjne i fonetyczne</p> <p>W03 – Zna kryteria właściwej impostacji głosu</p> <p>W04 - Zna i rozumie podstawowe metody pracy nad głosem i wypowiedzią ustną</p> <p>W05 – Zna metody właściwego kształcenia głosu zapobiegające powstawaniu chorób narządu głosu</p>	K_W09
--	---	-------

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01- student i wykorzystuje podstawowe umiejętności techniki artykulacyjnej samogłosek w ciągu fonicznym oraz przenikających się układów artykulacyjnych samogłoskowo – spółgłoskowych	K_U09
	U02 – posiada elementarne umiejętności i dobre nawyki z zakresu techniki wokalnejskiej techniki głosowej	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – komunikuje się z właściwą artykulacją w mowie	K_K09
	K02 – buduje właściwe relacje interpersonalne (społeczne) w oparciu o właściwą technikę posługiwania się układami samogłoskowo – spółgłoskowymi	
	K03 - Dostrzega znaczenie prawidłowej artykulacji i higieny głosu w pracy nauczyciela	

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin				10							
10											

Opis metod prowadzenia zajęć

- metody aktywizujące
- metody problemowe (w tym dyskusja)
- metody praktyczne

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin praktyczny	Inne
W01						x		x					x
W02		X				x							x
U01						x							x
U02						x							x
K01						x							x
K02						x							x

Kryteria oceny

Aktywny udział studenta w zajęciach (oceniany na podstawie obserwacji przez osobę prowadzącą zajęcia – student musi uzbierać co najmniej 30 plusów. Plus przyznawany jest za wzorcowe wykonanie ćwiczenia).

Uwagi

Ze względu na niewielką liczbę godzin ćwiczeń, wymaga się od studentów szczególnej aktywności na zajęciach i systematycznego treningu w domu

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Ćwiczenia:

1. Techniki rozładowywania zbędnych napięć w ciele.
2. Ćwiczenia praktyki oralnej.
3. Poprawna emisja głosu:
 - odpowiednia postawa
 - oddech pełny
 - bezpieczna fonacja
 - rezonans
4. Psychologiczne aspekty emisji głosu.
5. Systematyka chorób narządu głosu, sposoby zapobiegania.
6. Prezentacja projektów indywidualnych.

Wykaz literatury podstawowej

Bednarek J.D. „Ćwiczenia wyrazistości mowy”, Wrocław 2005

Binkuńska E., *Higiena i emisja głosu mówionego*, Bydgoszcz 2012.

Ciecierska - Zajdel B., *Trening głosu*, Warszawa 2012.

Linklater K. „Uwolnij swój głos”, Kraków 2012.

Łasik, A., *Poznaj swój głos... twoje najważniejsze narzędzie pracy*, Warszawa 2002. Warszawa 2009.

Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do emisji głosu*, Kraków 2003.

Toczyska B., *Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia*, Gdańsk 2007.

Toczyska B., *Łamańce z dedykacją, czyli makaka ma Kama*, Gdańsk 2003.

Walencik-Topiłko A., *Głos jako narzędzie*, Gdańsk 2009.

Wieczorkiewicz B., *Sztuka mówienia*, Kraków 1998.

Wykaz literatury uzupełniającej

Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia, red. M. Przybysz-Piwko, Warszawa 2006.

Foniatria kliniczna, red. A. Pruszczyk, Warszawa 1992.

Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli, red. M. Śliwińska-Kowalska, Łódź 1999.

Górski H., *Zbiór ćwiczeń z emisji głosu*, Kraków 2003.

Karpowicz T., *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2009.

Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, wyd. 2 zmien. i poszerz., Opole 2003.

Legieć-Matosiuk A., Chaciński J., *Emisja głosu – skrypt dla studentów*, Słupsk 1994.

Łukaszewski I., *Zbiorowa emisja głosu*, Warszawa 1977.

Mierzejewska H., Przybysz-Piwkowska M., *Zaburzenia głosu – badanie – diagnozowanie – metody usprawniania*, Warszawa 1998.

Minczakiewicz E. M., *Mowa rozwój – zaburzenia, terapia*, Kraków 1997.

Mitrinowicz-Modrzejewska A., *Fizjologia i patologia głosu i mowy*, Warszawa 1958.

Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej, red. A. Obrębowski, Poznań 2008.

Nowakowski P., *Wariantywność współczesnej polskiej wymowy scenicznej*, Poznań 1997.

Oczkoś M., *Sztuka poprawnej wymowy, czyli o bełkotaniu i fałunieniu*, Warszawa 2007.

Ostaszewska D., Tambor J., *Podstawowe wiadomości z fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*, Katowice 1999.

Rokitiańska M., Laskowska H., *Zdrowy głos*, Bydgoszcz 2003.

Sipowicz J., *Ja i mój głos*, Łódź 2009.

Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do emisji głosu*, Kraków 2003.

Toczyska B., *Elementarne ćwiczenia dykcji*, wyd. 2, Gdańsk 2003.

Toczyska B., *Łamańce z dedykacją, czyli makaka ma Kama*, Gdańsk 2003.

Toczyska B., *Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia*, Gdańsk 2007.

Toczyska B., *Sarabanda w chaszczach (ćwiczenia samogłosek)*, wyd. 2 popr., Gdańsk 2006.

Walencik-Topiłko A., *Głos jako narzędzie*, Gdańsk 2009.

Wieczorkiewicz B., *Sztuka mówienia*, Warszawa 1977.

Wierzchowska B., *Wymowa polska*, wyd. 2 zmien., Warszawa 1971.

Wierzchowska B., *Opis fonetyczny języka polskiego*, Warszawa 1967.

Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Wrocław 1980.

Wojtyński Cz. J., *Emisja głosu*, Warszawa 1970.

Zalesska-Kręcicka M., Kręcicki T., Wierzbicka E., *Głos i jego zaburzenia. Zagadnienia higieny i emisji głosu*, Wrocław 2004.

Zielińska H., *Kształcenie głosu*, Lublin 1996.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1